

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת איתמר בן גביר

פ/5444/25

הצעת חוק גירוש מסתננים תומכי המשטר במדינת אריתריאה ומסתננים שביצעו עבירות במדינת ישראל, התשפ"ה–2025

הגדרות

1. בחוק זה –

"מסתנן" – כהגדרתו בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד–1954¹;

"מסתנן תומך משטר" – מסתנן התומך במשטר השולט במדינת אריתריאה;

"עבירה" – עוון או פשע, כהגדרתם בסעיף 24 לחוק העונשין, התשל"ז–1977²;

"השר" – שר הפנים.

2. גירוש מסתנן תומך

משטר

(א) הוכח להנחת דעתו של השר כי מסתנן הוא תומך משטר, יורה השר על גירושו מישראל לאלתר למדינת מוצאו.

(ב) חזקה כי מסתנן הוא תומך משטר אם התקיימו לגביו אחד או יותר מאלה:

(1) הוא ארגן או השתתף באירוע של שגרירות אריתריאה;

(2) הוא ארגן או השתתף באירוע שמטרתו תמיכה באריתריאה;

(3) הוא הניף את תמונת נשיא אריתריאה.

(ג) השר לא יפעיל את הסמכות הנתונה לו לפי סעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן למסתנן הזדמנות להשמיע את טענותיו בתוך שלושים ימים מיום שמסר לו הודעה על כוונתו לבחון את גירושו.

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 160.
² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

- גירוש מסתנן שביצע.3. עבירה או שהוגש כנגדו כתב אישום
- (א) הורשע מסתנן בעבירה ולא הוטל עליו עונש מאסר בפועל, יגורש מישראל לאלתר למדינת מוצאו או לכל מדינה אחרת; הוטל עליו עונש מאסר בפועל, יגורש מיד לאחר שסיים לרצות את עונשו אלא אם שוכנע השר כי האינטרס לגרשו עולה על האינטרס בריצוי עונשו בישראל.
- (ב) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), רשאי השר לגרש מסתנן שהוגש כנגדו כתב אישום בעבירה, אם שוכנע השר שהאינטרס הציבורי שיש בגירושו עולה על האינטרס הציבורי שיש בהעמדתו לדין במדינת ישראל.
- ביצוע ותקנות 4. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק מבוססת על עיקרון חד וברור: מסתנן התומך במשטר אריתריאה, ממנו הוא נמלט בטענה לסכנה לחייו איננו באמת בסכנה ועל כן אינו זכאי לשהות במדינת ישראל, ויגורש. בנוסף, מסתנן שביצע עבירת עוון או פשע, או הוגש כנגדו כתב אישום, אינו זכאי לשהות בישראל ויגורש.

ישראל מגנה על אדם הנמלט מאריתריאה עקב סכנה או רדיפה במדינתו ולכן השתתפותו של אדם כזה באירועים של שגרירות אריתריאה, אירועים התומכים במשטר אריתריאה, או שהמסתנן הניף תמונות של נשיא אריתריאה – זוהי הצהרה כי לא נשקפת סכנה ממשית לחייו המצדיקה הגנה עליו ועל כן הוא אינו זכאי לשהות במדינת ישראל. יתרה מכך, הצעת חוק קובעת כי גם אלו הזכאים להגנה ממדינת אריתריאה אשר מבצעים עבירות פליליות המסכנות את ביטחון הציבור ופוגעות בסדר החברתי, אינם זכאים לשהות בישראל ויגורשו בסמכותו של שר הפנים. הצעת החוק קובעת מנגנון ברור ליישום, לרבות מתן זכות שימוע למסתננים לפני קבלת החלטת הגירוש והסמכת שר הפנים לקבוע תקנות.

כך, הצעת החוק מייצרת הבחנה בין מסתננים שנדרשים באמת להגנה לבין מסתננים שאינם זכאים למעמד זה ומבטיחה שמדיניות ההגירה והמקלט של ישראל תיושם באחריות תוך שמירה על האיזון העדין בין שמירה על זכויות האדם לבין הגנה על אינטרס הציבור וביטחון המדינה. מדינת ישראל מחויבת להעניק הגנה לזקוקים לכך באמת אך לא תאפשר ניצול לרעה של מערכת החוקים והמשאבים הציבוריים שלה. באמצעות מנגנונים שקולים המוצעים בהצעת החוק, מדינת ישראל מבטיחה שמערכת המקלט תתנהל באופן הוגן ומוסרי תוך שמירה על ריבונות המדינה.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברי הכנסת יצחק קרויזר ולימור סון הר מלך (5278/25/פ) ועל ידי חבר הכנסת אליהו רביבו (5327/25/פ).

הצעת החוק זהה לפ/5278/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ה' בשבט התשפ"ה (03.02.2025)